

Zwyczaje 1 (J. Sierociuk, oprac. B. Osowski)

Podać:

- miejscowość, gminę, powiat
- imię i nazwisko, rok i miejsce urodzenia, zajęcie osoby nagrywanej,
- jak długo informator mieszka w danej wsi?
- datę nagrania i kto nagrał.

1. Jak się mówi o kobiecie, która będzie miała dziecko?
2. Czego nie wolno było robić kobiecie ciężarnej?
3. Czy wolno było kobiecie ciężarnej przechodzić przez sznury, zaglądać przez dziurę itp.?
4. Jakie to mogło mieć następstwa dla przyszłego dziecka?
5. Jakie były znane zakazy dotyczącej kobiety ciężarnej (dotyczące jej postępowania)?
6. Czy wolno było odmówić kobiecie ciężarnej, jeżeli przyszła czegoś pożyczyć?
7. Co czekało osobę odmawiającą pożyczki kobiecie ciężarnej?
8. Czy wolno było przygotowywać ubranka dla dziecka przed jego narodzinami?
9. Jakiego koloru ubranka były przeznaczone dla noworodka-dziewczynki?
10. Jakiego koloru ubranka były przeznaczone dla noworodka-chłopca?
11. Czy wolno było kąpać dzieci po zachodzie słońca?
12. Czy dopuszczalne było suszenie pieluszek po zachodzie słońca?
13. Czy dopuszczalne było wylewanie po zachodzie słońca wody, w której kąpano dziecko?
14. Co robiono, żeby ustrzec dziecko przed urokami?
15. Dlaczego małemu dziecku do ubranka przyczepiano czerwoną kokardkę?
16. Co robiono, żeby dziecko dobrze "się chowało"?
17. Co robiono, jeżeli dziecko ciągle płakało?
18. Co robiono, jeżeli dziecko czymś się przestraszyło?
19. Czy przesadzano dziecko nad studnią, przez spoconego konia itp.?
20. Czy praktykowano zwyczaj przechodzenia nad dzieckiem osoby (mężczyzna?, kobieta?) pierworodnej? - kiedy i w jakich okolicznościach?
21. Jak (czym?) tłumaczono to, że dziecko ma "ciężką mowę"?
22. Jak (czym?) tłumaczono to, że dziecko miało na ciele "myszkę"?
23. Co to jest *kurzajka*?
24. Jak postępowano, żeby pozbyć się kurzajki?
25. Jak nazywano narośl (ropną) na brwi?
26. Jak tradycyjnie pozbywano się *jęczmienia* na oku?
- 27.
28. Jak nazywało się uroczyste nadawanie dziecku imienia?
29. Czy były jakie zasady określające nadawanie dziecku imienia?
30. Co to znaczy, że ktoś *przyniósł sobie imię*?
31. Jak się mówiło na to, że ktoś zanosił dziecko do chrztu?
32. Czy do chrztu dziecko *trzymało się* czy też *podawało się*?
33. Kobieta, która podawała dziecko do chrztu (dla tego dziecka);
34. Mężczyzna, który podawał dziecko do chrztu (dla tego dziecka);
35. Jak nazywa się uroczystość w domu po powrocie z kościoła z ochrzczonym już dzieckiem?
36. Inaczej: 'córka chrzestna';
37. Inaczej: 'syn chrzestny';
38. Rodzice chrzestni wzajemnie dla siebie byli (podać nom.sg. dla formy męskiej i żeńskiej);
39. Rodzice chrzestni względem rodziców naturalnych byli (podać jak wyżej)
40. Jak się mówiło na to, że dziecko po raz pierwszy szło do komunii św.?
41. Jak się mówiło na to, że dziecko w wieku ok. 12 lat było "błogosławione" przez biskupa?
- 42.
43. Jak się nazywa to, że człowiek przestaje żyć?
44. Jak się nazywa człowieka, który przestał żyć?
45. Jak się mówi na człowieka po śmierci (ciało, zwłoki?)
46. Co należy zrobić z człowiekiem, który przestał żyć?
47. Jak się nazywa czynność zakopywania człowieka?

Zwyczaje 1 (J. Sierociuk, oprac. B. Osowski)

48. Jak się nazywa miejsce, w którym zakopuje się człowieka?
49. Jak się nazywa wybudowane (murowane) pomieszczenie, w którym składa się człowieka po śmierci?
50. Jak się nazywa drewniana skrzynia, w której składa się człowieka do grobu?
51. Z jakich części składa się trumna?
52. Jak jest przygotowywana trumna przed złożeniem w niej ciała umarłego człowieka?
53. Jak się nazywa biała (zwykle koronkowa) tkanina, która po zamknięciu trumny wystaje jeszcze na zewnątrz?
54. Jak się nazywa spotkanie w celu wspólnej modlitwy przy zmarłym człowieku?
55. Jak się nazywa to, że umarłego wynosi się z domu (do kościoła)?
56. Jak odbywało się wyprowadzanie umarłego z domu?
57. Kiedy (jaki odcinek drogi) niesiono trumnę na ramionach?
58. Jak się nazywa msza odprawiana w czasie pogrzebu?
59. Jaka jest różnica między: **pogrzeb** a **pochówek**?
60. Jak się nazywa to, na czym składa się trumnę w kościele w czasie mszy?
61. Jak się nazywa świece, które palą się w kościele przy katafalku? (podać nom.sg.)
62. Jak się nazywa czynność, kiedy ksiądz "odymia" trumnę w kościele?
63. Spotkanie rodziny (i sąsiadów) w domu umarłego;
64. Co to są **pogrzebiny**?
65. Jak się nazywa mszę odprawianą za umarłego?
66. Co to jest **intencja**?
67. Jak się nazywa msze odprawiane przez kilka miesięcy za umarłego?
68. Co to są **gregorianki**?
69. Jak długo odprawiane są gregorianki?
70. Co to są **wypominki**?
71. Kiedy daje się na wypominki?
72. Miejsce, gdzie są groby?
73. Jak się nazywa święto obchodzone 1 listopada?
74. Jak się mówi na to, co stawia się na grobach (żeby się paliło) na Wszystkich Świętych?
75. Co to jest **nagrobek**?
76. Jak się nazywa drugi dzień po Wszystkich Świętych?
77. Czy są jakieś różnice w świętowaniu tych dni?
- 78.
79. Najważniejsze święto czerwca - przypadające zawsze w czwartek;
80. Uroczysty "przemarsz" ludzi wraz z księdzem w Boże Ciało;
81. Jedno z kilku miejsc, przy których ksiądz w czasie procesji zatrzymuje się;
82. Jak się nazywa to, co niesie ksiądz w czasie procesji;
83. Jak się nazywa to, co niosą ludzie (cztery osoby) nad księdzem w czasie procesji?
84. Jak jest ubrany ksiądz w czasie procesji (dokładny opis);
- 85.
86. Budowla, w której odprawia się nabożeństwa;
87. Mniejsza od kościoła budowla, w której można odprawiać nabożeństwa;
88. Jak się nazywa małe budowle z wizerunkami świętych ustawiane zazwyczaj w pobliżu krzyżowania się dróg?
89. Jak się nazywa rzeźby przedstawiające świętych umieszczane w kapliczkach?
90. Jak się nazywa nabożeństwa odprawiane przy kapliczkach (np. w maju;- czy jeszcze kiedyś?)
91. Co to jest **majówka**?
92. Czy majówka to tylko rodzaj nabożeństwa?
93. Ten, kto pilnuje i sprząta w kościele;
94. Miejsce w kościele, gdzie ksiądz odprawia mszę;
95. To, co dawniej oddzielało ołtarz od reszty kościoła;
96. Miejsce, z którego dawniej ksiądz mówił kazanie;

Czy wyraża Pan/Pani/ mama/ tata/babcia/dziadek/ciocia/wujek itd. zgodę na wykorzystanie materiałów (nagrania, zdjęć) do celów popularnych i naukowych?